Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція бôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція вôдъ ч. 13 улиця Жулінського.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Адміністрації „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 82. Четверъ 11 (23) Цвѣтня 1891. **Рôкъ I.**

Пора огнѣвъ.

Добре, що якъ разъ, коли отсе беремось писати, на дворѣ дощѣ идуть, що ажь лякъ збирає, чи не схоче вже настати нова потопа, а то коли бы була пора суха, то може бы вже и за пôзно було о тôмъ говорити, що тутъ хочемо порушити. На нашôмъ краю спочиває таки дѣйстно якесь нещастє. То край якихъ мало: зима въ нѣмъ бôльше якъ пôвъ року; повѣнь, градовй тучи, неурожаѣ не оминають єго нѣколи, а скоро лишь сонечко трохи бôльше пригрѣє, то вже зъ рôзныхъ сторôнъ несуть ся вѣсти про страшнй огнѣ. Отъ и сего року пора огнѣвъ розпочалась вже на добре. Ледви три числа тому назадъ, якъ мы въ нашôй часописи доносили про великй огнѣ. Недавно горѣло въ Городку, коло Львова и то ажь 25 хатъ наразъ; мало що меншій огонь бувъ и въ Холоєвѣ; горѣло въ Косовѣ, Журавици и Бабичахъ. А кôлько то може було вже огнѣвъ, про котрй до ґазетъ не дôсталась нѣяка звѣстка! Та то ще лишь початокъ поры огневои. Най но настане ще теплѣйша пора, най настане спека, а тогды знову, якъ що року, будуть горѣти не поодинокй хаты, але вже цѣлй села и мѣста.

Кажуть, що бѣда розуму учить! Дежь тамъ; є люде, котрыхъ нѣ бѣда, нѣ нѣчо въ свѣтѣ розуму не навчить, а до тыхъ мабуть и нашй люде въ значнôй части належать. А кôлькожь то було вже страшныхъ огнѣвъ, кôлько нещастя и бѣды та нужды зъ нихъ! А чи взяли собѣ зъ того нашй люде на розумъ? Анѣ слѣду! На що здали ся всѣ права и законы, коли люде самй себе не пильнують, коли самй про себе, про своє добро не дбають. А чейже то зъ давенъ давна звѣстна пословиця: Стереженого Богъ стереже. Правда, що вôдъ лихого не устережешь ся; але чи то всѣ огнѣ у насъ бувають зъ пôдпалу? Бôльша часть зъ нихъ буває таки зъ неосторожности, зъ недогляду, зъ недбалости. А коли вже нещастє стане ся и огонь де выбухне, чи єсть тогды яка помôчь, якій ратунокъ? Люде бѣжать дивити ся якъ на яке чудо зъ голыми руками та лишь падкають и кричать та заколотъ роблять, а до ратунку нема кому взятись. А вже найгôрше дѣєсь по нашихъ мѣсточкахъ, де переважно жиють жиды збитыми масами. Колижь ще выбухне огонь у якого жида, то ще яко-тако; але коли у христіянина, то жидъ часто и руки не приложить, а лишь похожає собѣ та ще и выкрикує або й колотню заводить.

Але то все ще нѣчого бы не значило, коли бы нашй люде були кождои хвилѣ на таке нещастє приготовленй и мали прилады та знали способы, якъ недопустити до ще бôльшого нещастя. А то отъ що дѣє ся по нашихъ громадахъ, все одно, чи по селахъ, чи по мѣсточкахъ: коли выбухне де огонь, то показуєсь, що анѣ громада не має приладôвъ до гашеня оґню — або коли має, то въ якъ найгôршôмъ станѣ — анѣ поодинокй господарѣ не мають чимъ хочь бы власнои стрѣхи боронити; нѣ воды чимъ принести, нѣ чимъ єи подавати на стрѣху; нема нѣ сикавокъ, нѣ драбинъ, нѣ гаковъ — словомъ, нѣчого, що бы взяти въ руки. А чи богато знайдесь, хочь бы и въ якôмъ мѣсточку такихъ людей, котрй бы знали взяти ся розумно ратувати вôдъ огню. Недавно тому выйшла була изъ столицѣ краю дуже добра и хосенна гадка закладати всюды по сѣльскихъ громадахъ сторожѣ огневй. А спытайтежь: чи богато повстало такихъ сторожей? Двѣ, три, та й то не знати, чи онй ще животѣють.

Але вже зô всего найсумнѣйше, що буває дуже часто, що коли де якій огонь выбухне, то старшина громадска якось якъ бы въ тôй хвили призабувала на свôй обовязокъ. Нѣкому середъ збѣгшои ся товпы и ладу зробити, нѣкому промовити розумне слово, нѣкому дати якій приказъ и заставити тыхъ, що бѣжать лишь дивити ся на огонь, заставити до роботы. То показали и найновѣйшй огнѣ сего року. А прецѣ въ такихъ важныхъ и небезпечныхъ хвиляхъ старшина громадска повинна бути перша на мѣсци, повинна словомъ и дѣломъ давати примѣръ другимъ и енерґічными розпорядками та приказами вести дѣло ратунку. Тогды може не було бы тыхъ нарѣкань, якй за кождый разъ дають ся чути, що ось то люде збѣгли ся, але все таки не було кому

Задля святои землѣ.

Стежка передъ хатою.

(Повѣсть Севера).

(Дальше).

Парень несподѣвано обнявъ єи рукою черезъ пôвъ и вынѣсъ зъ хаты. Дѣвчина не опиралась, боячи ся розбудити матѣрь. Парень перенѣсъ єи черезъ огородець и поставивъ за плôтъ. Налякана дѣвчина обôздрѣлась довкола и, киваючи пальцемъ, щобы мовчавъ, побѣгла крыючись за стодолу и за вербы. Антошко пустивъ ся за нею. Она вôдвернулась, удаючи, що гнѣвна на него.

— И щожь ты зробивъ? — вôдозвала ся перша.

Хлопець обернувъ єи лицемъ до себе.

— Марисько, то ты ажь тутъ залетѣла, щобы сердитись на мене? Адже якъ бы я въ тобѣ не любивъ ся, то не закрадавъ бы ся поночи, якъ злодѣй, та тебе зъ хаты не выкрадавъ.

Потягнувъ єи идъ собѣ. Дѣвчина притулилась до него и промовила пестливо:

— Якъ бы такъ мама побачили, на мѣсци бы убили. Але я пробудилась, якъ лишь псы загавкали, а якъ потôмъ наразъ утихли, заразъ погадала собѣ, що се ты, и выглянула у вôкно.

— Слухай-но Марисько, — промовивъ Антошко, силуючись на спокôй и повагу. — То, що будешь мати, то половина по батьку, а половина по матери. Най же тобѣ стара дасть тоту половицю по батьку.

— Мôй Антошечку, що ты говоришь! А чи смѣла бы я проти мамы ставати? Та щобы пакъ люде сказали? Хиба одинъ Богъ змилосердить ся надôмною. Въ день ты менѣ передъ очима, а въ ночи заєдно на сонъ ми находишь. Нѣ гадки спокôйнои, нѣ мѣсця собѣ дôбрати не можу.

Склонила голову на єго груди....

Антошко бувъ зворушеный єи любовью, а не видячи зѣркôвъ въ очахъ дѣвчины, шукавъ способôвъ, щобъ дôйти до кôнця, та нѣчого придумати не мôгъ. Туливъ єи щоразъ дужче до себе, обнимавъ руками. Пуканя єи серця и битє живчикôвъ на скраняхъ, переходили въ єго кровь, зливаючись зъ битємъ єго серця и єго живчикôвъ. Туливъ и цѣлувавъ єи щоразъ напраснѣйше, — она не боронилась. По єи тѣлѣ проходили дрощѣ, пронимаючи и єго.

— Марисько, — прошептавъ горячково — мусишь бути моєю теперь....

Оперла ся зъ цѣлою силою.

— Нѣ, нѣ, Антосуню! За нѣчо въ свѣтѣ! Убий мене, сли хочешь, але не важь ся, бо зъ того нѣчо не буде....

— Марисько! — шепнувъ.

Вôддыхъ заперло му въ грудяхъ, пôднѣсъ єи въ гору, але сильна дѣвчина оперла ся, стаючи на ноги.

— Марино!... — пронѣсъ ся старый, хрипливый голосъ вôдъ стороны хаты.

Хлопцеви зъ перестраху омлѣли руки. Дѣвчина вырвалась и утекла.

— Марино! А де ты? — розляглось зновъ довкола.

— Осьде! — вôдповѣла задыхана дѣвчина, стаючи при плотѣ.

— Най лишь мати око прижмурить, а ты вже зъ хаты! Дамъ я тобѣ!

— Мамуне!...

— Тихо! — крикнула стара и, выхиляючи ся зъ вôкна, кричала дальше: — А хто знає, чи не стоить тамъ якій въ сутѣнку!... Погодѣть но лайдаки, шибеники, обийпсы! Я васъ научу, я вамъ покажу!...

Зъ поза стодолы, зъ вôльховыхъ корчѣвъ обôзвазъ ся протяглый голосъ совы:

— Пугу! пугу!...

Стара, перестрашена подалась вôдъ вôкна. Мариська пôзнала голосъ Антошка.

— Выбавивъ мене мôй хлопець, — погадала.

Перебѣгла бѣгцемъ подвôрє, увôйшла до хаты, лягаючи потихо на постѣль. Стара лежала вже пôдъ периною.

— Якъ ще разъ тебе на *полазкахъ* прихоплю, покажу я тобѣ, побачишь!...

Мариська рада, що стара не зводила кулака на єи плечѣ, не вôдповѣдала. Выбавивъ єи вôдъ того Антошко.

ратувати, бо не було старшины та й не було ладу; кождый робивъ, що мо̂гъ и що хотѣвъ або й не робивъ нѣчого.

Але по що богато о то̂мъ говорити, що то у насъ дѣє ся по̂дчасъ великого огню; знає то кождый добре. Наша бесѣда отъ до чого иде: Панове громада! Дбайте завчасу про своє добро, добро власне и громадске. Пора огнѣвъ вже розпочинаєсь. Пильнуйтежь завчасу, щобы громадски̂ прилады до гашеня огню були въ добро̂мъ станѣ, а де ихъ нема, тамъ о нихъ старайтесь. Передовсѣмъ же нехай сами̂ громадяне про себе дбають, нехай кождый добре самъ себе во̂дъ огню стереже, нехай передови̂ люде въ громадахъ берутъ ся засновувати сторожѣ огневи̂, о то чей при добро̂й воли и не великихъ заходахъ рѣчь не трудна. Лишь тогды, коли кождый про себе а громада про всѣхъ дбати буде, буде можна во̂двернути одно зъ тыхъ нещасть, яки̂ що року въ сѣй порѣ зачинають наши̂ громады навѣщати.

Рада державна.

(Зъ комісіи адресовои). Вчера въ присутности всѣхъ міністро̂въ розпочала комісія адресова свои нарады. Пленеръ высказавъ своє вдоволенє, що бесѣда престольна дала основу до дѣла реформы економічнои. Бесѣдникъ бажавъ бы собѣ, щобы на теперѣшно̂й сесіи не порушувати нѣякихъ справъ правнодержавныхъ, національныхъ и вѣроисповѣдныхъ, и щобы бажанє се зазначене було въ адресѣ. Дальше высказавъ во̂нъ бажанє, щобы Рада державна розвинула хосенну дѣяльно̂сть економічну, але до того потреба конче консолідаціи всѣхъ державныхъ во̂дносинъ, треба держати зъ далека партійни̂ вплывы во̂дъ управы державнои. По при то буде досыть мѣсця для плеканя національныхъ интересо̂въ провінціи и національного розвою поодинокихъ племенъ.

Пос. Бѣлиньскій годивъ ся зъ Пленеромъ въ то̂мъ, що головна вага престольнои бесѣды лежить въ то̂мъ, щобы бажаня поодинокихъ партій по̂йшли на бо̂къ и зробили мѣсце господарскимъ и фінансовымъ та соціяльнымъ реформамъ. Въ адресѣ треба бы сказати рѣшенє, що буде ся все оминати, що може шкодити єдности державно̂й а робити все для силы державы. Щобы перевести успѣшно всѣ реформы треба покласти основу, на котро̂й бы всѣ партіи могли позбуси ся тои пригнетаючои свѣдомости, що, во̂дъ нихъ вже зъ горы буде жадати ся несорозмѣрно высокого самопожертвованя.

На интерпеляцію Гальвіха въ справѣ австро-нѣмецкои угоды во̂дповѣвъ міністеръ торговлѣ, що въ ко̂лькохъ точкахъ, въ котрыхъ ще не при̂шло до порозумѣня, незадовго вже порозумѣнє настане а заразъ по заключеню тои угоды возьме ся правительство до угодъ зъ Швайцарією, Италією и Сербією. Правительсво має надѣю, що ще до ко̂нця року переведе всѣ ти̂ угоды.

Пос. Шуклє заявивъ, що всѣ партіи будуть мати око на силу Державы, але то ще не выключаѣ того, щобы они не старали ся розширяти автономію краѣвъ. На то во̂дозвавъ ся Руссъ, констатуючи, що Шуклє домагаѣ ся змѣнъ въ конституціи, а тому єго партія рѣшучо противна. Зъ заповѣдженои въ престольно̂й бесѣдѣ реформы університето̂въ, вносить во̂нъ, що не заносить ся на змѣны въ школахъ середныхъ и що школы народни̂ будуть могли споко̂йно розвивати ся.

Пос. Гайльсберґъ во̂дповѣдаючи Бѣлиньскому, котрый лишь загальными словами занявъ становище автономічне и Шукльому, котрый выразно порушивъ справы державноправни̂, сказавъ, що єго партія не згодить ся на таку парафразу престольнои бесѣды, котра бы порушувала державно-правни̂ справы.— Демель казавъ, що противный тому, щобы порушувати партикулярни̂ интересы такъ, щобы лишь робити концесіи для загальныхъ интересо̂въ; мѣродайнымъ єсть загальный интересъ. Въ то̂мъ дусѣ бажаѣ лѣвиця спо̂льнои адресы.

Пос. Троянъ (Молодо-Чехъ) заявивъ, що дане въ престольно̂й бесѣдѣ зъ 1879 р. приреченє Чехамъ ро̂вноправности, маѣ ще и нинѣ значѣнє, але мимо того Чехо̂въ навѣть въ ческихъ сторонахъ не поставлено на ро̂вни зъ Нѣмцями, а такого пониженя Чехи не можуть вже довше выдержати. Во̂нъ протестуѣ противъ того, щобы Чехамъ на теперѣшно̂й сесіи ротъ затыкати и недопускати ихъ до того, щобы они боронили святого права всѣхъ гнобленыхъ народо̂въ.

На интерпеляцію Бѣлиньского въ справѣ спо̂лковои орґанізаціи селяньства, во̂дповѣвъ міністеръ ро̂льництва, що предложенє ще не готове и длятого во̂нъ о єго засадахъ не може ще нѣчого говорити. — Кляичь казавъ, що не годить ся усувати на бо̂къ національни̂ жаданя, жадаючи штучнои застоѣ. Во̂нъ протестуѣ противъ заявлень Демеля и каже, що єго партія хоче одностайнои Державы, але въ дусѣ орґанічного оживленя и спо̂льного дѣланя. Бесѣдникъ запытувавъ такожь міністра фінансо̂въ, чи во̂нъ переводячи реформу податкову, схоче увзглядни̂ти такожь безпосередну участь королевствъ и краѣвъ въ безпосередно̂мъ оподаткованю.

Мін. Штайнбахъ во̂дповѣдавъ въ справѣ управильненя валюты и сказавъ, що въ престольно̂й бесѣдѣ не було о то̂мъ згадки, бо то справа дуже трудна и делікатнои натуры, але во̂нъ тому не противный, щобы про сю справу въ адресѣ згадати.

Пос. Романчукъ заявивъ, що конституцію не зовсѣмъ переведено; суть ще клясы въ народахъ и народы, котри̂ не мають повнои участи въ запорученыхъ имъ правахъ. Тому лиху далось бы значно зарадити въ адміністративно̂й дорозѣ. Въ престольно̂й бесѣдѣ порушено за мало справы селяньства. На то вказавъ єму міністеръ ро̂льництва на уступъ въ престольно̂й бесѣдѣ о орґанізаціи стану селяньского, а пос. Бѣлиньскій навѣвъ такожь ко̂лька уступо̂въ зъ престольнои бесѣды, дотыкаючихъ справъ селяньскихъ. Пос. Романчукъ во̂дповѣвъ на то, що справа ся маѣ далеко ширше значѣнє. Во̂нъ бы волѣвъ, щобы президентъ міністро̂въ сказавъ, чи правительство схоче зробити щось въ адміністративно̂й дорозѣ для народо̂въ, котри̂ не мають ще повнои ро̂вноправности, специяльно же для Русино̂въ. Русины не хотять чейже уменшати правъ другимъ народамъ, не хотять того робити, хочь бы и тымъ, що разомъ зъ ними жиють въ краю.

Дальше говоривъ пос. Гербстъ о сполученю Вѣдня зъ передмѣстями и запытувавъ міністра, чи школы народни̂ будуть могли споко̂йно розвивати ся, а пос. Зісъ о вражѣню, яке зробила престольна бесѣда у Вѣдни.

Наконець во̂дповѣдавъ бесѣдникамъ президентъ міністро̂въ ґр. Таффе. Специяльно пос. Романчукови во̂дповѣвъ ґр. Таффе и сказавъ, що коли посолъ жадаѣ во̂дъ него зъ становища итересо̂въ Русино̂въ во̂дповѣди що до запорученыхъ народамъ конституціѣю правъ, то президентъ міністро̂въ вказуѣ на то, що и найстарши̂ конституціи не переведено зовсѣмъ у всѣхъ точкахъ, що и ся справа вымагаѣ часу. Однакожь зроблено вже богато въ дорозѣ адміністративно̂й а богато ще и зробить ся.

По во̂дповѣди президента міністро̂въ закôнчено дебату и приступлено до выбору референта адресы. При перш о̂мъ выборѣ до̂ставъ пос. Бѣлиньскій 16 а Пленеръ 15 голосо̂въ, при друго̂мъ выбрано пос. Бѣлиньского 19 голосами на 34 голосуючихъ.

Стара не любила кликаня совы. Ѣй не хотѣлось покидати богацтва въ земли, та пять коровъ, котрыми дуже дорожила. Гадала, що на тамто̂мъ свѣтѣ безъ нихъ и мѣсця собѣ не найшла бы. Не такъ любила свою одиначку. Въ нѣй бачила свою наслѣдницю, котра все по нѣй забере: трицять морґо̂въ поля, пять коровъ, пару коней, все. Стару жаль давивъ за серце, зло̂сть въ горлѣ дусила, а зъ гнѣву кровь кипѣла въ жилахъ. Скоро побачила дѣвчину, шукала леда позору, щобы насварити, выбити. И усе находила.

Загулюкана та побивана матѣрю Марина горнула ся до людей, оказуючихъ ѣй одробину серця, тѣнь симпатіи та чувства.

За Антошкомъ поглядала во̂ддавна цѣкаво. Симпатія, що будилась въ еи серцю тягнула еи до хорошого и веселого хлопця. Та ажь въ недѣлю, при музицѣ и танцяхъ, еи чувство розгорѣлось въ поломѣнь. Мати поѣхала до Щепанова на во̂дпустъ, дѣвчина гуляла до бѣлого дня зъ однымъ лишь Антошкомъ, котрый щасливымъ для неи припадкомъ выбравъ еи зъ першого разу. Купувала єму и людямъ горѣвки, платила музику, та рада була выгуляти серце и душу, абы бодай разъ въ житю ужити свѣта, натѣшитись и дати волю своѣй молодости....

IV.

Сѣри̂, тяжки̂ хмары звалились на землю, вѣтеръ вывъ жало̂сно, дощь пасмами ливъ безъ перестанку. Хвилями наставала злива, а тогдѣ во̂дъ лѣса на мoклякахъ по̂днимались бѣли̂ мраки, перелѣтали и посуваючись на поля, покрывали дорогу та хаты. И зновъ ишовъ дощь, вода прибувала, по ровахъ и бороздахъ було еи повно. Господарямъ стало наприкрятись, господинѣ починали бѣдькати надъ своєю працею у поли, а дощь ишовъ и ишовъ, вѣтеръ стогнавъ, студѣнь про̂ймала до кости, а худоба жало̂стно ричала въ оборахъ.

Третого дня надъ вечѣръ дощь переставъ, хмары, чи радше легки̂, прозрачни̂, бѣлави̂ мраки перелѣтали швидкимъ полетомъ, розбиваючи ся о вершки высокихъ тополь и липъ. Розрадувались серця людямь, худоба вышла на толоки, прихапуючись пажерно до мокрои травы, господынѣ ставали передъ хатами, найблизши̂ сусѣдки сходили ся разомъ, зо̂тхали, бѣдькались але й усмѣхались надѣєю. На заходѣ простягнулось кроваве зарево, посередъ котрого свѣтилась огниста, велика, але промениста куля.

А въ ночи почавъ зновъ ити дощь, бючи объ скла во̂конъ, стѣкаючи изъ стрѣхъ одностайнымъ плюскотомъ.

Здавало ся, що се конець свѣта. Байдужно̂сть заволодѣла гадками, люде не знали, що зъ собою почати, куды обернутись, до чого взяти ся, а дощь щоразъ бо̂льшій ишовъ та ишовъ.

Въ цѣло̂мъ селѣ уставъ всякій рухъ, завмерло житє, нѣхто не выходивъ зъ хаты, не выходила и кумця. Ганусѣка вышивала при во̂кнѣ хусточку на кроснахъ для Коптянки. Що насилить голку, то у во̂кно гляне, та бачить лише бульки на калужахъ, густи̂ струѣ дощу, вылягли̂ збо̂жа та мраки, що тягнулись зъ лѣсныхъ тепличинъ. Зо̂тхала тихенько та вышивала пильно, роячи на переко̂ръ природѣ весели̂ гадки о будучо̂мъ богацтвѣ, пошано̂вку во̂дъ людей, достатку, строяхъ, троха о Грицьку, троха о весѣлю, о музицѣ и хустцѣ на заручины, яку собѣ сама вышиє. Одно лише вражѣнє придавлювало еи мрѣяня: горячи̂ обо̂ймы Антошка и пристрастный єго поцѣлуй. Зъ по̂дъ того вплыву не могла выдобутись, надъ нимъ запанувати. Во̂дпыхани̂ вражѣня вертали уперто, пронимаючи дѣвчину држєю.

— Ну, що Ганусько! Прикрить ся житє, — промовила кумця — прийде хиба *скапати* въ хатѣ.

Дѣвчина засмѣялась.

— Знаю я, зъ чого ты смѣєшь ся.

— Зъ чого?

— Ты собѣ гадаєшь, що хлопець за тыхъ чотири дни зливы забануѣ за тобою.

— Твердый, якъ отсе дерево,—во̂дказала дѣвчина — мати и батько заложили ся о него по половинѣ.

— Твердый, але прилетить. Мусить!.. Знаю я, що то кровь и огонь въ нѣй. Та й я була молода, и я колись буяла! — говорила кумця, розгорячена споминами.

Та заразъ, стямившись, схилила ся за хворостомъ, кладучи поволи на огонь. По хвили, не дивлячи ся на дѣвчину, вхопила скопець и вышла зъ нимъ зъ хаты.

(Дальше буде.)

Переглядъ полiтичный.

Въ доповненю до 5-ого засѣданя палаты пословъ додаемо: що на тôмъ засѣданю выбрано комісію адресову зъ 36 членôвъ, мѣжь ними пос. Яворского и д-ра Пленера; ґр. Гогенвартъ зрѣкъ ся выбору, а то длятого, щобы не утрудняти положеня. Внесене пос. Пернерсторфера о знесеню вымковыхъ розпоряджень въ окрузѣ вѣденьскôмъ и корнайбургскôмъ, передано окремôй комісіи зъ 18 членôвъ, постановляючи заразомъ, що обрады єи будуть явнѣ. — Принято также внесене пос. Бреннера о установленю сталои комісіи для справъ рôльничихъ, зложенои зъ 36 членôвъ; засѣданя комісіи тои мають бути явнѣ. — Прочѣ внесеня передано дотычнымъ комісіямъ.

Въ виду розпусканыхъ недавно англійскими ґазетами непокоячихъ вѣстей доносить *Post*, що въ мѣродайныхъ кругахъ дано завѣрене, що миръ есть нинѣ менше якъ коли небудь загроженый а вôдносины до Россіи суть такъ добрѣ, якъ вже вôдъ давного часу не були.

Въ Парижу розкинули анархісты въ касарняхъ и фортахъ 50.000 примѣрникôвъ маніфесту, завзываючого до бунту въ день 1 мая.

Въ Порсмесъ (въ Анґліи) збунтовались вояки 34 батеріи, жалуючись на тяжку службу и не хотѣли въ суботу выступити въ парадѣ. Полковникови удалось однакъ намовити ихъ до участи въ парадѣ, по скôнченю котрои старшихъ зъ воякôвъ увязнено и они, здаєсь, будуть теперь ставленѣ передъ судъ военный.

Зъ Бенаресъ въ Индіяхъ наспѣла вѣсть, що въ наслѣдокъ розваленя якоись святынѣ задля переведеня по мѣстѣ водоводôвъ настали тамъ розрухи; всѣ крамы позамыкано, люде покинули роботу. До мѣста прийшло войско, щобы недопустити до дальшихъ непокоѣвъ.

Новинки.

— **Краєва Рада школьна** рѣшила на засѣданю зъ дня 13 цвѣтня: Выдати орѣчене, що громада мѣста Тернополя мае покрывати въ цѣлости зъ власныхъ фондôвъ платнѣ учителѣвъ релігіи въ тамошныхъ школахъ народныхъ; затвердити контрактъ закупна грунту для школы народнои въ Мощаници, пов. горлицкого, вôдъ тамошнои парохіи; зарядити новый накладъ книжки „Початки нѣмецкого языка" для III-ои кл. народныхъ школъ; затвердити выбôръ кн. Адама Любомирского на делеґата зъ повѣт. рады до Рады школьнои окружнои въ Перемышли; призначити Андрѣя Маренина, пров. управителя народнои школы въ Яворовѣ, на другого репрезентанта учительского званя въ тамошнôй Радѣ школьнôй окружнôй; переобразувати або зорґанізовати денки школы въ заходнôй Галичинѣ; зорґанізовати вôдъ 1 вересня 1891 школы: етатову въ Красѣевѣ (пов. Бучачь), філіяльну въ Цвѣтовôй, Межигôрю, Жмигородѣ, Низколазахъ, Барановѣ; приняти до вѣдомости справоздання краєвыхъ инспекторôвъ школьныхъ: д-ра Жигм. Самолевича зъ люстраціи IV-ои ґімназіи у Львовѣ, и І. Левицкого зъ люстраціи ґімназіи въ Коломыи, затверджуючи при тôмъ вôдповѣднѣ ихъ внесеня, а вкôнци рѣшила признати инспекторови школьному окружному въ Тернополи Еміл. Михалевскому третій додатокъ пятилѣтный.

— **Львôвски учителѣ школъ народныхъ** загадали заложити товариство зъ цѣлею образувати себе въ спѣвѣ, музицѣ и ґімнастицѣ, та товариско зблизитись, бо розкиненѣ по рôзныхъ закуткахъ львôвскихъ передмѣсть, занятѣ працею на хлѣбъ насущный, не мають навѣть нагоды зôйти ся и зовсѣмъ не знають зя.

— **Нова аптика.** Староство въ Теребовли розписало конкурсъ на отворене новои аптики въ Вишнѣвчику зъ речинцемъ до 30 мая с. р.

— **Величезна маса сараны** пустила ся сими днями зъ Альжіру въ напрямѣ до Франціи, закрываючи небо такъ великою хмарою, що ажь темно стало на земли понадъ котрою перелѣтала.

— **Наука и осторога для другихъ.** Въ Вадовицяхъ закôнчила ся дня 18 с. м. карна розправа судова противъ тамошного купця жида, Мошка Ляндава, котрый фальшувавъ костяну муку въ той способъ, що до оріґінальныхъ, спроваджуваныхъ зъ фабрики запльомбованыхъ фабричнымъ знакомъ мѣшкôвъ, въ котрыхъ була заґарантована мука, додававъ по здоймленю пльомбы ґіпсу, и зъ нимъ мѣшавъ тоту костяну муку. Мѣшанину сю приготовлявъ Ляндавъ разомъ зъ своимъ помôчникомъ Крумгольцомъ по цѣлыхъ ночахъ, вôдтакъ запльомбовувавъ мѣшки на ново и продававъ тоту мѣшанину яко оріґінальнѣ мѣшки костяной муки зъ фабрики Шенберґа и Френкля въ Дубю пôдъ Краковомъ по цѣнахъ муки нефальшованои. Судъ засудивъ єго зъ огляду на те, що сидѣвъ довго у вязници пôдчасъ слѣдства, и зъ огляду на зворотъ части шкоды лишь на 5 мѣсяцѣвъ вязницѣ, заостреной постомъ що тыждня, и на зворотъ коштôвъ, — а єго помôчника, Крумгольца, на мѣсяць вязницѣ также зъ постомъ.

— **Власну доньку зарѣзала** въ Будапештѣ въ приступѣ божевôльности жѣнка бухгальтера Кіна Панѣ. Кінъ була вже вôдъ якогось часу не при повнôмъ розумѣ, але що була спокôйна, то и лишено єи въ домашнôй опѣцѣ. Ажь ось въ суботу рано добачивъ єи чоловѣкъ, що она дуже неспокôйна, и пôйшовъ по лѣкаря. Тымчасомъ Кінова зарѣзала свою доньку Ольгу, дуже красну, 15-лѣтну панну. Около 9 год. рано почули сусѣды страшный крикъ въ помешканю Кінôвъ, а коли збѣгли ся, представивъ ся имъ страшный видъ. Дверѣ до комнаты були отвертѣ а Кінова, зъ закровавленымъ ножемъ въ однôй руцѣ, тягнула другою неживу доньку. Коли вôдтакъ явивъ ся чоловѣкъ и судова комісія та стали єи пытати, що она зробила, то она казала: Я єи не убила. То менѣ лишь такъ Богъ давъ, щобы я мою донечку выратувала вôдъ злыхъ людей. Нещастну вôдставлено до дому божевôльныхъ.

Всячина.

Поминки за житя. Въ громадѣ Дерне коло Антверпіи въ Голяндіи, наробивъ оногды 73-лѣтный дѣдусь, богачь Мель, не мало смѣху. Коли єму два роки тому назадъ померла жѣнка, то зъ своякôвъ нѣхто не явивъ ся на єи заупокôйне богослужене. Бездѣтный дѣдусь не хотѣвъ, щобы и єму таке лучило ся по смерти, и для того наймивъ для себе заупокôйну службу Божу, на котрôй бувъ самъ и всѣ єго засумованѣ спадкоємцѣ и приятелѣ. По службѣ Божôй пôйшли всѣ на поминки до гостинницѣ, де зъѣли 60 фунтôвъ сыра, 100 бохонцѣвъ хлѣба и выпили двѣ бочки пива. По поминкахъ подали засумованѣ гостѣ старикови вѣнець зъ соломяныхъ цвѣтôвъ, пожелали доброго здоровля и розôйшлись домôвъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Станъ засѣвôвъ въ нашôй монархіи. Австрійске міністерство рôльництва оголосило справоздане о станѣ засѣвôвъ, котре сягае ажь по день 10 цвѣтня, а зъ него показуєсь: Жито буде майже всюди рѣдке, мѣсцями оно повимерзало. Пшениця загально мало потерпѣла, а ще найлѣпше перезимувавъ рѣпакъ особливо тамъ, де снѣгъ упавъ бувъ на замерзлу землю. Найлѣпше ще стоять засѣвы въ пôвнôчныхъ Чехахъ, вôдтакъ на Моравѣ, въ долѣшнôй и горѣшнôй Австріи въ Зальцбурзѣ и Стиріи. Въ декотрыхъ сторонахъ на Моравѣ, Шлеску и на пôвнôчно-ческôй низинѣ есть рѣпакъ знаменитый. Засѣвы ярины въ многихъ сторонахъ припôзнили ся. Засѣвы були розпочали ся вже въ третôмъ тыждни мѣсяця марта, а вôдтакъ настала черезъ студѣнь перерва. Въ полудневыхъ сторонахъ австрійскихъ краѣвъ коронныхъ засѣвы закôнчились були вже около 10 с. м. Вино вôдъ морозôвъ дуже потерпѣло. Въ многихъ сторонахъ винна лоза такъ вымерзла, що хиба теперь ажь зъ корѣня пустить.

У насъ въ Галичинѣ не можна сказати, щобы станъ засѣвôвъ бувъ загально дуже злый, але що не добрый то рѣчь певна. Коло Львова и Сокаля, въ повѣтахъ; жовкôвскôмъ, золочѣвскôмъ, перемышляньскôмъ, бережаньскôмъ, рогатиньскôмъ и пôдгаецкôмъ наробили морозы и вѣтры богато шкоды а мыши выѣли конюшину. Коло Збаража, Тернополя и Теребовлѣ пшеницѣ и жита выпрѣли пôдъ снѣгомъ, але може поправлять ся. На Подôлю вôдъ Скалата и долѣ Днѣстромъ жита рѣдкѣ и змарнѣлѣ; пшеницѣ мабуть не поправлять ся. Рѣпакъ дуже злый а конюшину мыши зовсѣмъ зъѣли." Въ Коломыйщинѣ жита такъ злѣ, що господарѣ декуды ихъ попереорювали и насѣваютъ вôвсомъ або ярымъ житомъ; пшеницѣ лѣпшѣ, рѣпакъ выгинувъ. На Пôдгôрю, коло Стрыя, Дрогобича и Самбора озимина середна; жита пôзнѣйшѣ лѣпшѣ, пшениця не зла, рѣпакъ лихій. Надъ Сяномъ озимина загаломъ лиха. Коло Перемышля, Рудокъ и Городка озимина мѣрна и показує богато плѣшѣвъ, котрѣ мыши повыгризали. Загальный станъ засѣвôвъ у всхôдной Галичинѣ есть такій, що на пшеницю и рѣпакъ можна сподѣвати ся, коли не зовсѣмъ злого, то дуже середного урожаю.

На Угорщинѣ засѣвы такожь не дуже добре показуютъ. Пшениця, котра и такъ була пожовкла, змарнѣла мѣсцями значно вôдъ студени и безнастанныхъ дощѣвъ въ декотрыхъ сторонахъ стала такъ рѣдка, що єи треба було переорати. Жито есть загально середне, мѣсцями добре, а въ декотрыхъ сторонахъ треба було его переорати. Осѣнный ячмѣнь есть по найбôльшôй части середный, мѣсцями слабо середный. Рѣпакъ зъ выимкою сторôнъ по правôмъ боцѣ Дунаю есть лихій и по найбôльшôй части треба его було переорати. Ще найлѣпше изъ всего збôжа показує пшениця, котра вôдъ 14 с. м. поправила ся. Овесъ красно зôйшовъ и добре показує. Сѣйба ще не закôнчилась; тутъ и тамъ сѣютъ бураки; почали такожь сѣяти кукурузу. Пашня зле показує. Конюшина и люцерна въ многихъ сторонахъ вымерзла; такожь не стає вже сухои пашѣ. Садовина гонить красно; мѣсцями показались вже цвѣтнѣ пупѣнки, але студѣнь спинила ихъ розцвѣтъ. Бресквинѣ мѣсцями повымерзали.

Въ Россіи есть станъ засѣвôвъ загально добрый. Озимина розвинулась красно а теперѣшнѣ дощѣ для неи добрѣ. Въ цѣлôй Россіи сподѣвають ся добрыхъ урожаѣвъ.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

Львôвъ: пшениця 8·50 до 9·06, жито 6·25 до 6·60; ячмѣнь 5·50 до 6·40; овесъ 6·65 до 7·10; рѣпакъ 11·— до 12·10; горохъ 6·— до 10·75; выка —.— до —.—; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 42·— до 52·—; бѣла —.— до —.— зр. шведска —.— до —.—; Хмѣль —.— до —.— зр. за 50 кільо мѣсце Львôвъ. Оковита готова за 10.000 літрôвъ —.— до —.— мѣсце Львôвъ.

Тернопôль: пшениця 8·35 до 8·75; жито 5·90 до 6.45; ячмѣнь 5.25 до 7.—; овесъ 5·80 до 6.70; горохъ 6·— до 9·—; выка —.— до —.—; рѣпакъ 11·— до 11·75; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 42·— до 52·— бѣла —.— до —.— шведска —.— до —.—.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Будапештъ 22 цвѣтня. Палата пословъ приняла значною бôльшостію проєктъ закона и орґанізаціи судôвъ и прокураторій за пôдставу до специяльнои дебаты.

Корфу 22 цвѣтня. На островѣ панує все ще велике розъярене противъ жидôвъ, але въ наслѣдокъ заведеныхъ мѣръ осторожности есть всюды спокôй.

Петербургъ 22. цвѣтня. Якъ разъ оголошено законъ заказуючій жидамъ ремѣсникамъ переселяти ся до Москвы и московскои ґуберніи.

Аяччіо 22 цвѣтня. Вел. кн. Юрія витали жителѣ всюды по дорозѣ до Вірцовены ентузіястично выкликуючи: Най жиє Россія!

Римъ, 22 цвѣтня. Всѣ комісарѣ поліціи оголосять 25 с. м. розпоряджене, после котрого въ день 1 мая буде робôтникамъ вôльно выголошувати бесѣды, не оскорбляючи властей и правительство. Походы будуть всюды заказанѣ.

Бѣлградъ 22 цвѣтня. Драґишу Становича засуджено за революційну аґітацію на три мѣсяцѣ вязницѣ.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрî частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского. пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.